

Ønsker vi ikke bredbånd på hytta?

Dekning og abonnement for fritidsboliger

Enhet for Strategisk Analyse, 2023:5

2. november 2023

Ønsker vi ikke bredbånd på hytta?

Bredbåndsdekningen for fritidsboliger begynner å bli relativt god mange steder. Samlet sett ser vi at ca. 40 prosent av fritidsboligene i Norge har tilgang til bredbånd med en hastighet på 100 Mbit/s eller mer. Likevel er antall abonnement fortsatt lav, kun 17 prosent har et fast bredbåndsabonnement (fiber/FTB/kabel-TV). Kan det bety at vi ikke ønsker bredbånd på hytta?

Det finnes om lag 480 000 fritidsboliger i Norge ved utgangen av første halvår 2023. Økonomiske nedgangstider ser ut til å bidra til en viss demping i nye byggeprosjekt, men antall fritidsboliger i Norge øker stadig. Utbygging er gjerne konsentrert til særskilte områder og økningen i antall nye fritidsboliger dreier seg ofte om fortetting i eksisterende hytteområder. 77 prosent av alle fritidsboliger som ble bygget i 2020, ble bygget i hyttefelt med kort avstand til naboen¹. Innlandet er fylket med flest fritidsboliger med nærmere 92 000 registrerte enheter. Det er også der det bygges mest. I 2022 ble det ferdigstilt 1 696 nye fritidsboliger i Innlandet fylke, et større antall enn ferdigstilte boliger¹. Viken er nest størst med i overkant av 89 000 registrerte fritidsboliger.

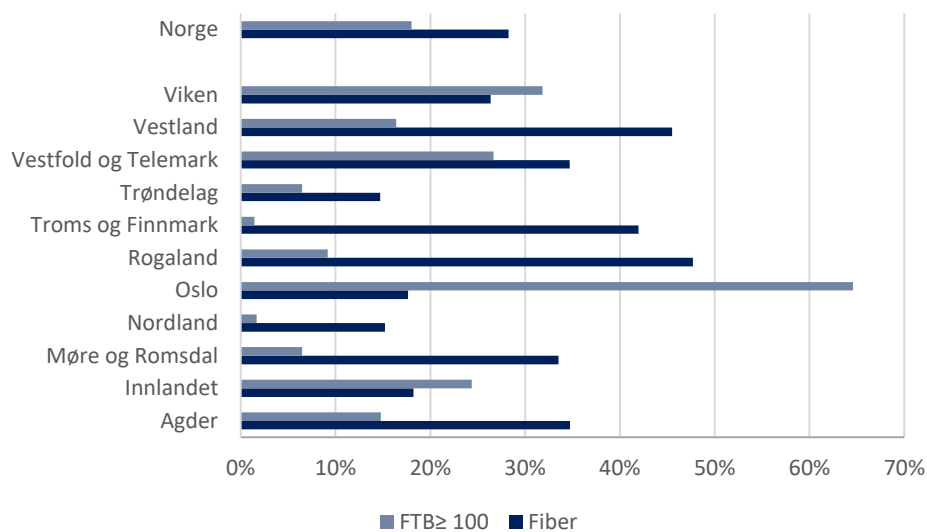
Mange benytter fritidsboligene sine sporadisk og sesongmessig, men fritidsboliger brukes også i økende grad i store deler av året, for eksempel som hyttekontor. Hytteområdene konkurrerer i større grad om å være helårsdestinasjoner. I tillegg er det slik at mange ønsker like god standard på hytta som hjemme, inklusive bredbånd. Det antas altså et økende behov/ønske om bredbånd knyttet til fritidsboliger. Det er derfor interessant å undersøke om omfanget av bredbåndsabonnement følger bredbåndsdekningen for fritidsboliger i Norge, hvordan dekning basert på fast trådløst bredbånd (FTB) er i forhold til dekning basert på fiber, og om mobildekningen i disse områdene utgjør et godt nok alternativ.

Bredbåndsdekningen og bredbåndsabonnement

Tilgang til fast bredbånd for fritidsboliger er først og fremst basert på fiber og FTB. Kabel-TV benyttes i liten grad for fritidsboliger.

I overkant av 28 prosent av fritidsboligene i Norge har fibertilgang ved utgangen av første halvår 2023 (Figur 1). På samme tid i fjor hadde i underkant av 25 prosent av fritidsboligene i Norge fibertilgang. Det er likevel kun under 12 prosent av fritidsboligene på landsbasis som har fiberabonnement. Rogaland har gått forbi Vestland som det fylket med best fiberdekning for fritidsboliger med nærmere 48 prosent ved første halvår 2023. På samme tid i fjor var fibertilgangen for fritidsboliger i Rogaland på 35 prosent. Rogaland er også det fylke med størst andel fiberabonnement (23 %) for fritidsboligene. I Trøndelag er fiberdekningen for fritidsboliger på opp mot 15 prosent. Dette er det laveste i landet. Her har 6 prosent fiberabonnement.

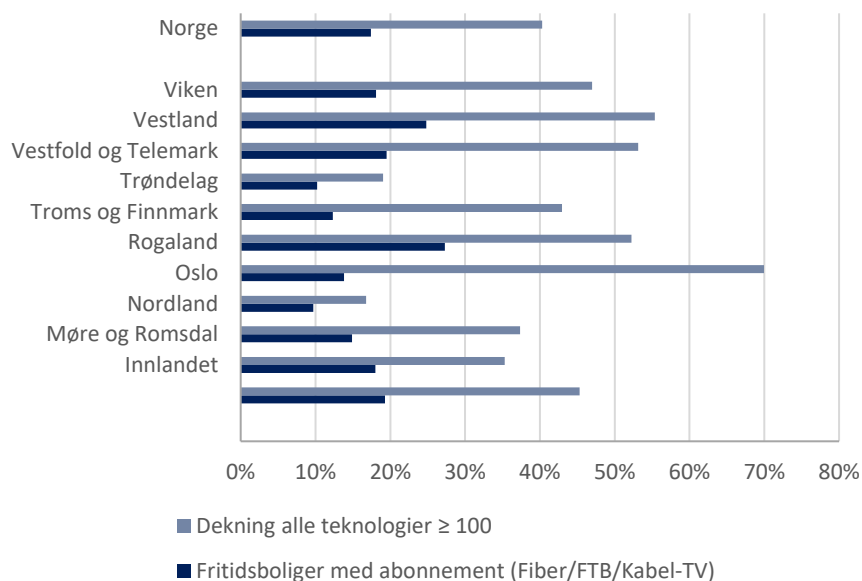
¹ <https://www.ssb.no/sok?sok=hytte>

Figur 1, Prosentandel fiber og FTB100 dekning for fritidsboliger fordelt på fylke

På landsbasis har 18 prosent av fritidsboligene nå tilgang til bredbånd basert på FTB med en hastighet på 100 Mbit/s (FTB100) eller mer (Figur 1). Dette er en betydelig økning fra 3 prosent på samme tid i 2022. Tilgangen varierer fra nærmere 65 prosent i Oslo til om lag 2 prosent i Troms og Finnmark. Det har imidlertid vært en relativt stor økning i andel fritidsboliger med denne tilgangen i enkelte fylker, for eksempel i Viken (32 %), Vestfold og Telemark (27 %), og Innlandet (24 %). Antall FTB abonnement er likevel fortsatt lav (5 % på landsbasis). I Viken har 6 prosent av fritidsboligene FTB abonnement. I Troms og Finnmark har under 3 prosent av fritidsboligene FTB abonnement pr første halvår 2023. Tilgangen på bredbånd basert på kabel-TV for fritidsboliger ved første halvår 2023 var i overkant av 2 prosent på landsbasis. Innlandet fylke skiller seg ut ved å ha en dekning på over 9 prosent.

Samlet sett ser vi at ca. 40 prosent av fritidsboligene i Norge har tilgang til bredbånd med en hastighet på 100 Mbit/s eller mer, mens kun 17 prosent har et fast bredbåndsabonnement (fiber/FTB/kabel-TV) (Figur 2).

Figur 2, Prosentandel dekning og abonnement for fritidsboliger fordelt på fylke

Går man ned på kommune-nivå finner man at typiske «fjell-hytte»-kommuner som Lesja (63%), Lillehammer (70%), Trysil (59%), og Øyer (74%) har relativt god dekning basert på fiber, kabel eller FTB100. Ser man utelukkende på FTB100 er det likevel de samme kommunene som har den beste dekningen.

Mobildekning for fritidsboliger

4G/5G-dekningen for alle fritidsboliger samlet er beregnet til om lag 80 prosent for tilgang som gjennomgående kan gi 30 Mbit/s, og om lag 33 prosent for tilgang som gjennomgående kan gi 100 Mbit/s. Dette er uendret fra i fjor. Det er betydelige variasjoner mellom fylkene, spesielt ved kapasitet som gir 100 Mbit/s i nedstrøms hastighet. Troms og Finnmark har lavest dekning på 63 prosent for tilgang til 30 Mbit/s og 24 prosent for tilgang til 100 Mbit/s. Oslo har høyest dekning på 99 prosent for tilgang til 30 Mbit/s og 77 prosent for tilgang til 100 Mbit/s. Fylkene med flest fritidsboliger, Innlandet og Viken, har dekning på hhv 77 prosent og 85 prosent for tilgang til 30 Mbit/s, og hhv 43 prosent og 47 prosent for tilgang til 100 Mbit/s.

Fiber, FTB eller mobil?

Bredbåndsdekningen for fritidsboliger begynner å bli relativt god mange steder, mens antall abonnement fortsatt er lav. Differansen kan ha sammenheng med at dekningen har økt relativt raskt det siste året, og at dette ikke reflekteres i abonnementstall på grunn av en viss treghet i markedet. I så fall utgjør dette et potensiale for bredbånds-tilbydere for økt bredbåndstilknytning for fritidsboliger i Norge.

På den annen side, kan differansen mellom dekning og abonnement være en indikasjon på at ønske/behovet for bredbånd på hytta likevel ikke er så stort. Vi har sett at mange av de store hyttekommunene har tette hyttefelt. Tette hytteområder gir antageligvis en fordel for fibertilbyderne, som kan gi fibertilgang til mange hytter samtidig og dermed kunne tilby dette relativt raskt og til en overkommelig pris for kunden. Man kunne kanskje forvente en økning, spesielt i fiberabonnement, i disse områdene. Når det gjelder FTB så kreves ikke graving i nærområdene, og denne typen praktiske

årsaker til eventuelle forsinkelser i abonnement-salg, kan utelukkes. En grunn til differansen mellom dekning og abonnement her kan være knyttet til at områdene for dekning og områdene for faktisk behov, ikke sammenfaller. FTB kan være et alternativ for fritidsboliger utenfor de tette hyttefeltene, likevel ser det ut til at dekningen basert på FTB100 er best nettopp i de kommunene med god fiberdekning.

Mobildekningen for fritidsboliger kan ha en betydning for bredbåndsabonnement. For Innlandet, som er det største fylket i antall fritidsboliger, er differansen mellom bredbåndsdekning og abonnement relativt liten (17 %). Viken, som er det nest største fylket i antall fritidsboliger i Norge, har en relativt stor differanse mellom dekning og abonnement (29 %). Viken har imidlertid bedre mobildekning enn Innlandet, noe som kan være en årsak til den relativt lave andelen bredbåndsabonnement for fritidsboliger i dette fylket. Man kan stille seg spørsmålet om ønsket/behovet for bredbånd på hytta er så stort som man tidligere har antatt. Mobildekningen kan være tilstrekkelig for bruk av de samme tjenestene man bruker via bredbåndsabonnement, for eksempel til streaming (inntil et visst punkt), eller for hyttekontor. Muligens er mobildekning tilstrekkelig for mange når de er på hytta.